

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz

2023 йил 14 январь, № 9 (8352)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТАРИХ ВА КЕЛАЖАК АВЛОДЛАР ОЛДИДАГИ МУҚАДДАС БУРЧ

Мудофаани бошқариш миллий марказида 13 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев раислигида Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Хавфсизлик кенгаши аъзолари, Қуролли Кучларимизнинг қўмондонлик таркиби, ҳарбий-маъмурий секторлар раҳбарлари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди. Йиғилишда мамлакатимиз мудофааси ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш бўйича

2022 йилда амалга оширилган ишлар таҳлил қилинди. Қайд этилганидек, ўтган йили ҳам Қуролли Кучларни бошқариш тизимини такомиллаштириш, қўшинларнинг жанговар шайлиги ва руҳий тайёргарлигини ошириш, бўлинмаларни замонавий курол-яроғ ва ҳарбий техни-

калар билан таъминлаш давом эттирилди. Барча куч тузилмаларининг ўзаро ҳамкорликдаги ахборот-коммуникация тизимлари Қуролли Кучларни бошқариш жараёнларига изчил интеграция қилинмоқда. Давлат чегарасини қўриқлаш ва ҳимоя қилиш тизимини такомиллашти-

риш, жамоат хавфсизлигини таъминлаш бўйича чоратadbирлар мунтазам амалга оширилмоқда. Қуролли Кучлар бошқарув органлари ва қўшинларни биргалликда тайёрлаш тизимига хорижий армияларнинг ижобий тажрибалари жорий этилмоқда. ➔

ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 январдаги Фармонида мувофиқ, мамлакатимиз Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 31 йиллиги ҳамда Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг бир гуруҳ ходимлари ҳарбий унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган эди.

13 январь куни Президент Администрациясида ушбу юксак мукофотларни топшириш маросими бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев барча ҳарбий хизматчиларни ва соҳа фахрийларини мазкур шонли сана билан табриклади.

Мамлакатнинг ҳарбий салоҳияти замонавий курол-яроғ ва ҳарбий техника билан бирга, ботиқ аскар ва офицерлар билан, уларнинг жисмоний ва маънавий тайёргарлиги билан белгиланади. Шу маънода, миллий армиямизнинг чинакам қудрати бу, аввало, сизлар — ўз ҳаётини Ватан ҳимоясидек

муқаддас ишга бағишлаган жонкуяр ва фидойи инсонлардир, — деди Шавкат Мирзиёев. Мамлакатимизда ихчам ва тезкор, катта ҳарбий салоҳиятга эга замонавий армия барпо этилди. ➔

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАННИНГ 31 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Ҳурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар! Қуролли Кучларимиз хизматчилари ва фахрийлари! Кадрли юртдошлар! Сизларни, сизлар орқали кўп миллатли бутун халқимизни Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 31 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни билан самимий муборакбод этаман. Ушбу қувончли айёмда ўз ҳаётини она юрт ҳимоясидек улуг ишга бағишлаган сиз, азизларга ўзининг юксак ҳурмат ва эҳтиромини билдираман. Ҳеч шубҳасиз, мард ва олижаноб халқимиз ўзининг муқаддас қасамёдида ҳамisha содиқ бўлиб, хизмат бурчини ерда ҳам, кўкда ҳам шараф билан адо этаётган сизлар каби забардаст фарзандлари — баҳодир ва довурак ҳарбийларимиз билан ҳақли равишда фахрланади. Мухтарам дўстлар! Сўнги йилларда мамлакатимизда олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар натижасида миллий армиямизнинг қиёфаси ва салоҳияти тубдан ўзгарди. Бугунги кунда Ўзбекистон Қуролли Кучлари мамлакатимиз хавфсизлиги ва барқарорлигини, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлашга қодир бўлган, ҳаракатчан ва пухта қуролланган қудратли кучга айланди, деб айтишга барча асосларимиз бор. Дунёда юзага келган ҳозирги мураккаб вазиятда Ватанимиз мустақиллиги ва суверенитетини, унинг ҳудудий айлитлигини таъминлаш, энг қимматли бойлигимиз — жамиятимизда ҳукм сураётган тинчлик ва тотувликни кўз қорачиғидек асраб-авайлаш нақадар муҳим аҳамиятга эга эканини барчамиз албатта чуқур англаймиз. Айнан шунинг учун ҳам биз 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида юртимиз мудофаа салоҳиятини янада мустаҳкамлаш ва Қуролли Кучларимизни

ривожлантиришни устувор йўналишлардан бири этиб белгиладик. Ушбу стратегия асосида Қуролли Кучларнинг тезкор бошқарувини амалга ошириш, миллий армиямизни замонавий курол-яроғ ва ҳарбий техникалар билан таъминлаш ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий тайёргарлиги ва жанговар руҳини ошириш бўйича аниқ чоратadbирларни кўзда тутадиган қарорлар қабул қилдик. Ўтган йили ҳарбий қисмларда илк бор “Амир Темур жанговар байроғи учун” мусобақалар бўлиб ўтди. Қўшинларнинг жанговар тайёргарлигини ошириш, ҳарбий аъёнларни янада мустаҳкамлаш, буюк аждодларимизга муносиб мард ва жасур, билимли ва жисмонан бақувват Ватан ҳимоячиларини тарбиялашда ушбу мусобақалар беқиёс аҳамиятга эга. Айни вақтда азму шижоатли аскарларимиз халқаро майдонларда ўтказилаётган кўплаб нуфузли ҳарбий мусобақаларда ҳам фахрли ўринларни эгаллаб келмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳарбийлари Халқаро армия ўйинлари, “Кембрия патрули” ва бошқа йирик ҳарбий-спорт мусобақаларида бир неча йиллардан буён салмоқли ютуқларни қўлга киритаётгани барчамизни қувонтиради. Ёшларимизни ҳарбий-ватанпарварлик, юксак маънавий-ахлоқий кадрлар руҳида тарбиялаш бўйича тизимли ишларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада ўтган йили мамлакатимиз бўйлаб “Ватан таянчи” болалар ва ўсмирлар ҳаракатини ташкил этганимиз ҳамда барча умумтаълим мактабларида мазкур ҳаракатнинг 20 мингдан зиёд ўқувчи ёшларни қамраб олган гуруҳлари тузилгани фарзандларимиз қалбида Ватанга муҳаббат ва садоқат туйғуларини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётганини таъкидлаш лозим. Ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари ҳамда соҳа фахрийларини ижтимо-

ий ҳимоя қилиш масаласига ҳам жиддий аҳамият берилмоқда. Фақат сўнги бир йилнинг ўзига 3 мингдан ортиқ ҳарбийлар уй-жой билан таъминланди, салкам 2 минг ҳарбий хизматчиларнинг фарзандларига олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун имтиёзли тавсияномалар берилди, 4 мингдан зиёд ҳарбийларнинг турмуш ўртоқлари касбга ўқитилиб, ишга жойлаштирилди, 1250 нафар ҳарбий пенсионернинг бандлиги таъминланди. Кадрли юртдошлар! Бугунги кунда бутун жаҳонда, жумладан, бизнинг минтақамизда, бевосита чегараларимиз яқинида турли таҳдид ва хатарлар тобора кучайиб бормоқда. Дунёда рўй бераётган гибрид характердаги қуролли тўқнашувлар таҳлили биздан Қуролли Кучларимизнинг жанговар ҳаракатлар жараёнида илгари амалда қўлланилмаган қуроллардан фойдаланадиган кучларга қарши кураша олиш қобилиятини оширишни тақозо этмоқда. Бундай шароитда, аввало, жанговар ҳаракатларнинг самарали шакл ва усулларини тадқиқ ва татбиқ этиш, Қуролли Кучларнинг ягона автоматлаштирилган бошқарув тизимини яратиш ва ривожлантириш бўйича комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш борасидаги ишларни жадаллаштиришимиз лозим. Мамлакатимиз ҳудудларининг оператив жиҳозланишини таъминлаш, ҳудудий мудофаа ва фуқаро муҳофазаси тизимини такомиллаштириш ҳамда давлат органлари барча субъектларнинг фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш бўйича тайёргарлик даражасини кучайтириш муҳим вазифадир. Мудофаа саноатини тизимли ривожлантириш, учувчисиз учуш аппаратлари, зирҳли автомашиналар комплексини такомиллаштириш ишлари ҳам фаолиятимизнинг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланади. Бундан ташқари, қуйи поғоналардаги

бўлинмаларнинг ахборот-психологик таъсирларга бардош бера олиш қобилиятини оширишга қаратилган тайёргарлик ишларини доимий йўлга қўйиш зарур. Маълумки, биз 2023 йилни мамлакатимизда “Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили” деб эълон қилдик. Шу мақсадда ҳарбий қисмларда шахсий таркибнинг жанговар тайёргарлигини, билим ва малакаси, дунёқарашини юксалтириш, уларнинг касбий ва маданий кизиқишларини қўллаб-қувватлаш масалаларига муҳим аҳамият берилди. Ҳарбий хизматчилар ва соҳа фахрийларини, уларнинг оила аъзоларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш, моддий ва тиббий таъминотини яхшилаш, ҳудудларимизда ҳарбийлар учун узоқ муддатли, имтиёзли кредитлар асосида кўп қаватли уй-жойлар барпо этиш бундан буён ҳам олдимиздаги муҳим ва устувор йўналишлардан бири бўлиб қолади. Бугунги кутлуғ айёмда бир фикрни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман: **ҳарбий-жанговар салоҳият ва юксак маънавий салоҳият Ўзбекистон Қуролли Кучларининг икки буюк таянчига айланиши зарур.** Шонли тарихимиз, буюк аждодларимиз, энгилмас саркардаларимиз жасорати, уларнинг “Билаги зўр — бирни енгар, онги ва юраги зўр эса — мингни” деган доно ўғитлари бизга айнан мана шундай ҳаётий ҳақиқатни ўқтиради. Шу маънода, ҳарбий таълим ва ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида, миллий ўзлгимиз, эзгу қадриятларимизга садоқат руҳида тарбиялаш тизимини янада такомиллаштириш барчамизнинг энг муҳим вазифамиздир. Ўтган йили узлуксиз ҳарбий таълим тизимини жаҳон стандартлари даражасига олиб чиқиш борасида жиддий қадамлар ташланди. Қуролли Кучлар академияси ислоҳ қилиниб, келгусида унинг ҳарбий илм-фан

соҳаси локомотивига айланиши учун мустаҳкам замин яратилди. Эндиликда олий ҳарбий таълим муассасаларида ҳам янгила ёндашув ва ўқув услублари жорий этилди. Навқирон авлодимизни бугунги ахборот маконида мавжуд таҳдидлардан ҳимоя қилиш, уларда ёт ва зарарли ғояларга қарши барқарор иммунитетни шакллантириш мақсадида давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда ёшлар, айниқса, уюшмаган ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасидаги амалий ишларимиз самарадорлигини оширишимиз зарур. Табиийки, ушбу вазифаларни бажаришда “Халқ ва армия — бир тану бир жондир!” деган тамойилдан келиб чиқиб, ҳарбий-маъмурий секторлар ва кенг жамоатчиликнинг иштирокини таъминлаш муҳим аҳамиятга эга. Ҳурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар, Қуролли Кучларимиз хизматчилари ва фахрийлари! Бугунги шонли айёмда мамлакатимиз тинчлиги ва хавфсизлиги йўлидаги фидокорона хизматларингиз учун барчангизга ўз номимдан, бутун халқимиз номидан чуқур миннатдорлик билдираман. Сиз, азизларни, сизлар орқали оила аъзоларингизни Қуролли Кучларимиз ташкил этилганининг 31 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни билан яна бир бор чин қалбимдан табриклайман. Барчангизга мустаҳкам соғлиқ, оилавий бахт, олижаноб ва масъулиятли хизмат вазифангизда улкан зафарлар тилайман. Куч-ғайратингиз, шаъну шарафингиз янада зиёда бўлсин! Эл-юртимизнинг юксак меҳри ва ишончи сизларга доимо ёр бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти,
Қуролли Кучлар
Олий Бош Қўмондони

ЎЗБЕКИСТОН ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ — ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИГИМИЗ КАФОЛАТИ

Юртимизда Ватан ҳимоячилари куни кенг нишонланмоқда. Ушбу байрам муносабати билан Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирлигининг биринчи ўринбосари — Қуролли Кучлар Бош штаби бошлиғи, генерал-майор Шўхрат ХОЛМУХАМЕДОВнинг мамлакатда хавфсизлик, тинчлик-осойишталикни таъминлашда ҳар қандай тактик ва стратегик вазифаларни ҳал қилишга қодир миллий армиямиз эришаётган ютуқлар, Қуролли Кучларимизда ўтказилаётган ислохотлар, ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси, ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган эътибор ҳақида фикр-мулоҳазаларини ёзиб олдик.

— Шўхрат Файратжонович, мамлакатимиз Қуролли Кучлари мўҳим сани қандай натижалар билан кўтиб олди?

— 14 январь — Қуролли Кучларимиз ташкил топган сани, халқимиз 31 йилдирки, умумхалқ байрами, миллий қадриятларимиз тантанаси сифатида кенг нишонланмоқда. Истиқлолнинг мўҳим шартларидан, давлатчиликнинг асосларидан бири бўлган армиямиз ўтган йиллар давомида халқимизнинг хоҳиш-иродасини, озорларини рўёбга чиқариб, Ўзбекистон суверенитетини, элимиз тинч-осуда ҳаётининг ишончли ҳимоячисига айланди.

Ўзбекистон тараққиётнинг янги даврига дадил қадам қўйган бир вақтда миллий армиямиз ҳам ҳамоҳанг юксалиб бормоқда. Тарихга айланган 2022 йил Мудофаа вазирлиги қўшинлари учун ҳам ривожланиш, бой тажрибаларни тўплаш ва амалиётга киритиш, жанговар шайлик ҳамда тайёргарлик дастурларини қайтадан кўриб чиқиш, барча йўналишдаги таъминотни мустаҳкамлаш, ҳарбий-ватанпарварликни кенг тарғиб қилиш йили бўлди. Бу борада ҳарбий хизматчилар, фахрийлар, кенг жамоатчиликнинг турли қийинчиликларга қарамасдан фойдаланарча хизматини алоҳида айтаётган эдим. Зеро, Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бosh Қўмондонни Шавкат Мирзиёев парламентга ва халқимизга йўллаган Мурожаатномасида таъкидлаганидек, тараққиётга фақат машаққатли ва жасоратли меҳнат орқали эришилади.

Давлатимиз раҳбари томонидан бундан бир йил муқаддам Қуролли Кучлар Бош штаби фаолиятини сифат жиҳатдан янги поғонага олиб чиқиш, қўшинларни замонавий қурол-яроғ ҳамда ҳарбий техника билан бўлаш, мавжудларини модернизациялаш, ахборот хавфсизлигини таъминлаш, ёшларни ёт ёғлардан ҳимоя этиш, ҳарбий хизматчиларнинг психологик тайёргарлиги ва жанговар руҳини мустаҳкамлаш юзасидан қатор вазифалар қўйилганда. Ушбу мўҳим вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2022 — 2026 йилларда Қуролли Кучларни янада ривожлантириш бўйича концептуал дастур ишлаб чиқилди ва у асосда амалий ишлар олиб борилмақда.

Утган йилларга таққослаганда ҳарбий хизматчининг ўқув-маърузот меъёри, жанговар ва махсус тайёргарлик машғулотлари интенсивлиги, қўшинлар тайёргарлик даражаси бир неча баробар ошди. Олиб бориладиган ишлар ва ислохотлар самарасини юрт ҳимоячилари халқро майдонларда ўқазилган ўйинлар ҳамда мусобақаларда яққол намойиш этишди.

Мудофаа вазирлиги тизимини ҳарбий илм-фанни ривожлантириш йўналишидаги изчил сайё-ҳаракатлар натижада 150 нафарга яқин ҳарбий хизматчилар илмий даража ва илмий унвонга эга бўлди. Ҳарбий илм-фаннинг раванқи буюк аждодларимизнинг бой ҳарбий меросини чуқур ўрганиш, миллий ҳарбий санъат бўйича фундаментал тадқиқотлар қилиш, соҳадаги хавф ва таҳдидларни тизимли ўрганишнинг мўҳим омиллидир.

— Ватан ҳимояси ҳақида сўз кетганда, буюк саркарда Амир Темур бобомиз ҳақида тўхталмасликнинг иложи йўқ. Амир Темур — буюк ҳарбий саркарда, стратег, илм-фан, маданият ҳомийси, иккинчи Ренессанс асосчиси. Соҳибқироннинг жанлардаги ғалабалари, чуқур ўйланган стратегия ва тактикалари эса мутлақо ноёб. Уларни ўрганиш бугун қанчалик самарали?

— Соҳибқирон Амир Темур дунёда бошқарувнинг барча соҳаси, хусусан, ҳарбий санъатни юқори поғонага кўтарган, уни стратегия ва тактика билан бойитган, оз сонли қўшин билан кўп сонли қўшинни енгиш амалиёти бўйича дунёда машҳур саркардидир. У бошқа соҳалар каби ҳарб илмида ҳам тугма истеъдод соҳибни бўлиб, минглаб жаҳонгирлар баҳара олган ишларни юксак салоҳияти билан амалга оширганди. Ер юзюда Амир Темурга ўхшаган саркарда шу давргага тўғилмаган. Бунга "Темур тузуқлари"ни ўқиб, яна бир бор амин бўламиз. Унга мамлакатларни забт этиш, уларни идора қилиш, ғаним лашкарларини синдириш, душманни тузоққа тушириш, муҳолифларни (қўнғини овлаб) дўста айлантириш, дўст-душман орасида муоамала, муросяо мадора қилиш жараёнида у доимо устозларининг ўғитларига, машварат маслаҳатларига таянган. Чунки ўз даврининг энг кучли алломалари, доно ва фозил кишилари, маҳоратли ҳарбий қўмондонлар давлат бошқариш ва ҳарбий ишларда катта тажрибаларга эга бўлган. Шу боис Амир Темур уларнинг энг машҳур ва кучлиларини доим ёнида сақлаган, биргаликда оқиқ ва ёпиқ кенгашлар ўтказган, уларнинг фикр-мулоҳазаси ва кенгашларини жон қўли билан тинглаган, ҳар бир ишни битиришдан олдин турли қарашлар ва маслаҳатларни таҳлил қилиб, ўзи оқилона қарор чиқарган.

Амир Темур зарур ҳолатларда ҳам шонлимаган, совуққан ва сабр-тоқатли бўлган. Уша даврда Мовароуннаҳр халқи мўғуллар исқанжасида қолган ва ҳўрланаётган эди. Бунинг устига мамлакатда ички муҳит ҳам танг бўлиб, турли қарама-қарши гуруҳлар ва ҳокимлар бир-бири билан урушлар олиб бораётганди. Уларнинг ақриятини эндиюна майдонга кириб келаётган Амир Темурга очик ва ҳўфюна ёмонликлар қила бошлаганди. Мантиқан қаралганда, агар Соҳибқирон уларнинг ҳар бирига қарши жанг майдонига чиқаварганда аллақачон бирор тўғининг остида қолиб кетиши мўмкин эди. У ўз ҳўшёрлигини йўқотмаган ҳолда арқонни узун ташлаш сиёсатини юритган. Қатъийлик, ҳўшёрлик, эҳтиёткорлик, шижоат ва

сабр-чидам билан барча ишни изчил амалга ошириб борган. Амир Темурнинг ҳаётини ва ҳарбий тажрибасини бугун ҳам наинки офицерларга, балки ҳар бир инсонга, ёшларга ибрат ва намуна бўлмоғи керак. Чунки салоҳиятини тинимсиз бойитган, ўзига нисбатан қаттиққўл ва талабчан шахсларгина ҳаётда ёрқин из қолдирган ва уларнинг номи асрлар давомида яшаб келмоқда. Дангасалик, ишни пайсалга солиш, ваъдага вафо қилмаслик, ёлғончилик, зулм, адолатсизлик ва бошқа қўллаб иллатлар Амир Темурга бегона эди. Инсон ҳаётининг тубан ёки шарафли бўлишида ўзининг хатти-ҳаракатлари асосий роль ўйнашини тарих Амир Темур тимсолида исботламоқда. У ўз кучи, ғайрати, иктидорин билан Мовароуннаҳрни бирлаштирган, Евроосиёдаги ягона салтанатга айлантирган, мамлакатда қонунийлик ва адолат ўрнатган.

— Мурожаатномада миллий хавфсизлик ва Қуролли Кучларнинг жанговар салоҳиятини таъминлаш ҳақида гапирилди. Ушбу мўҳим вазифаларни бажаришда қандай чора-тадбирлар амалга оширилади?

— Давлатнинг миллий хавфсизлиги ижтимоий ҳаётнинг барча жаҳасида, жумладан, ҳарбий соҳада ягона давлат сиёсатини юритиш билан таъминланади. Бунда Мудофаа вазирлиги қўшинлари мўҳим ўрин тутади.

Президентимизнинг бевосита эътибори ва ташаббуси туфайли нисбатан қиска тарихий даврда қуролларнинг янги намуналари ва ҳарбий техника билан жиҳозланган қўшинларнинг қайта ташкили амалга оширилди, уларнинг оператив ва жанговар тайёргарлиги даражаси юксалтирилди. Қуролли Кучларнинг турли бўлинмалари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик мустаҳкамланди, энг замонавий талабаларга жавоб берадиган ҳарбий шахарчалар ва полигонлар инфратузилмаси барпо этилди.

Қурилган чоралар натижасида миллий армиямизнинг жанговар шайлиги ва қўшини сезиларли даражада ўсди. Бугун ишон билан айта мўмкин, Қуролли Кучларимиз давлатимиз суверенитетини ва ҳудудий яқликтигини, тинч ҳаётни ва хавфсизлигини ҳимоя қилишга қодир кўнча эга.

Минтақадаги мураккаб ҳарбий-сиёсий вазиятдан келиб чиқиб, Қуролли Кучларнинг жанговар салоҳиятини янада оширишга қаратилган ишлар давом эттирилди. Алоҳида йўналишларда қўшинларнинг жанговар таркибини мустаҳкамлаш, турли идораларга мансуб қўшинлар ва ҳарбий бўлинмаларнинг ўзаро ҳамкорлиги ва қўшма тайёргарлиги самарадорлигини яқшилаш, илғор хорижий тажрибани жорий этиш ва бошқа қўллаб тадбирларни амалга оширишни режалаштирилган. Қуролли Кучлар жанговар салоҳиятини янада мустаҳкамлашни Ватанимизни ишончли ҳимоя қилиш имконини беради.

— Мудофаа вазирлиги доимий тарзда қўллаб мамлакатларнинг ҳарбий идоралари билан шерикликни кенгайтириб келмоқда. Кадрларни тайёрлаш, тажриба алмашиш, қўшма қўшинлар ўқувини ўтказиш, ҳарбий соҳада илмий ишлар қилиш борасидаги ҳамкорлик натижалари ҳақида нималар дея оласиз?

— Ҳарбий соҳада турли хорижий давлатлар билан ҳамкорлик фаол ривожланыпти, асосий эътибор қўшинларимизга — Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистонга қаратилган.

2022 йилда хорижий давлатларнинг мудофаа идоралари билан ҳарбий ҳамкорлик юзасидан 20 дан ортиқ режалар имзоланди ва амалга оширилди. Ташкил этилган қўшма тадбирларда дунёнинг етакчи мамлакатлари қўшинларининг жанговар тайёргарлиги, ҳарбий таълим ва қурилиш соҳаларидаги илғор тажрибаларини ўрганишга эътибор қаратилди.

Ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳалардаги ҳамкорликнинг меъёрий-ҳуқуқий базасини кенгайтириш мақсадида Утган йили идораларо ва ҳукуматларо характердаги саккизта ҳужжат ишлаб чиқилди ва имзоланди.

Ўзбекистон пойтахтида биринчи марта Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо мамлакат мудофаа вазирларининг кенгаши ўтказилди. Унда Хиндистон, Қозғистон, Хитой, Қирғизистон, Покистон, Россия, Ўзбекистон, Тожикистон мудофаа вазирлари катнашди. Шунингдек, ўтган йили Ўзбекистонда МДҲга аъзо давлатлар мудофаа вазирлари Кенгаши ҳузуридаги мувофиқлаштирувчи қўмиталарнинг қатор мажлислари ташкил этилди.

Қўшинларнинг жанговар тайёргарлиги соҳасидаги ҳамкорлик ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Утган йил давомида Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги бўлинмаларининг хориждаги бешта халқро қўшма ўқувдаги иштироки ташкиллантирилди. Мамлакатимиз ҳудудида олтига қўшма халқро тренинг ўтказилди. Бундан ташқари, Мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчилари АҚШдаги "Энг илғор жангчи", Покистондаги "Жамоавий руҳ", Туркиядаги "Энг яхши снайпер" ва Буюк Британиядаги "Кембрия патрули" халқро мусобақаларида муносиб катнашиб, фахрли ўринларни қўлга киритди.

Шунингдек, Мудофаа вазирлигининг жамоалари "АрМИ — 2022" Халқро армия ўйинларининг 21 та мусобақасида иштирок этган бўлиб, уларнинг бештаси Ўзбекистон ҳудудида ўтказилди. Ушбу армия ўйинлари якунида ҳарбий хизматчиларимиз умумжамоа ҳисобида 34 та мамлакатнинг 270 жамоаси орасида 7 та олтин, 10 та қумуш ва 5 та бронза медалини қўлга киритиб, иккинчи ўринни эгаллади.

2021 йилдан бошлаб Тожикистон ва Қир-

ғизистон ҳарбий хизматчиларининг Ўзбекистон Мудофаа вазирлигининг олий ҳарбий таълим муассасаларида ўқиши йўлга қўйилди. Ҳарбий қурилиш, ахборот технологиялари ҳамда хорижий тилларни ўрганиш каби долзарб масалалар бўйича машғулотлар ўтказиш учун академияга узоқ муддатли асосда АҚШ, ХХР, Хиндистон, Туркия ва Франция мудофаа идораларининг мутахассислари жалб этилди. Бундан ташқари, Мудофаа вазирлигининг Марказий ҳарбий клиник госпиталида юқори технологияли операцияларни ўтказиш, мастер-класслар ва тажриба алмашиш мақсадида АҚШ, Туркия, Хиндистон, ГФР, Франция ва Жанубий Корея ҳарбий-тиббий мутахассисларининг фаолияти йўлга қўйилди.

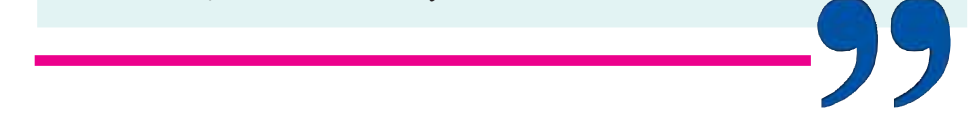
— Ҳар қандай давлатнинг армиясига юқори малакали мутахассислар зарур. Мамлакатимизда ҳарбий кадрларни тайёрлашда қайси мезонлар асос қилиб олинган?

— Замонавий шароитларда Қуролли Кучларни ислоҳ қилиш вазифаси ҳарбий кадрларни тайёрлаш тизими олдига янгидан янги талабларни қўймоқда. Офицерларни тайёрлашда профессионал ҳарбийларга ҳисобланган ўқув сифатини шакллантиришга устувор эътибор қаратилмоқда. Булар — лаёқатлилик, масъулиятлилик ва ўз ишига садоқатлилик.

Жабарингиз бор, ТАТУ махсус факультети базасида Мудофаа вазирлиги Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти ташкил этилиб, кампус типидagi янги замонавий ҳарбий шахарчага жойлаштирилди. Тошкент табиёт академиясининг ҳарбий-тиббий факультети базасида Ўзбекистон Қуролли Кучлари Ҳарбий-тиббий академияси ташкил этилди, Олий ҳарбий авиация билим юрти Қаршидаги замонавий ҳарбий шахарчага кўчирилди. Қуролли Кучлар академиясида янги факультетлар ва офицерларни тайёрлаш йиллик курслари, Ўзбекистон Миллий университети ҳарбий кафедралари ўрнига резерв ва захирадаги офицерларни тайёрлаш ҳарбий тайёргарлик ўқув маркази ташкил этилди. Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Давлат бошқаруви академиясида профессор-ўқувчилар таркибини тайёрлаш ва малакасини ошириш тизими йўлга қўйилди.

2022 йилда Қуролли Кучлар Академияси таълим тизимини тубдан ислоҳ қилиш бўйича муайян натижаларга эришдик. Ҳарбий бошқарув ва етакчилик, Миллий гуруҳ ва ҳарбий ватанпарварлик кафедраларини ташкил этиш, таълимнинг янги йўналишларини очдик. Инсонга эътибор ва сифатли

“Ўзбекистон миллий тараққиётнинг янги даврига дадил қадам қўйган бир вақтда миллий армиямиз ҳам ҳамоҳанг юксалиб бормоқда. Тарихга айланган 2022 йил Мудофаа вазирлиги қўшинлари учун ҳам ривожланиш, бой тажрибаларни тўплаш ва амалиётга киритиш, жанговар шайлик ҳамда тайёргарлик дастурларини қайтадан кўриб чиқиш, барча йўналишдаги таъминотни мустаҳкамлаш, ҳарбий-ватанпарварликни кенг тарғиб қилиш йили бўлди.

таълим йилида Мудофаа вазирлиги олдида Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти мактабини очирдиш, кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, таълимнинг мутлақо янги кўп поғонага, маънавийлик жорий этиш ва илғор хорижий тажриба асосида сержант кадрларни тайёрлашда катта ишлар турибди.

— Дунёда рўй бераётган ҳарбий мождарлар танлар, пушка, ракета-мадорлар кўра кўпроқ ўқувчисиз учмиш аппаратлари каби юқори технологияли қуроллар турлари самаралироқ эканлигини далил берапти. Ўзбекистон миллий армияси жанговар қўбинишни оширишда бу омиллар ҳисобга олинмапти?

— Мудофаа вазирлиги қўшинларида замонавий ҳарбий зиддиятларнинг муттасил таълими олиб борилмақда ва албатта, миллий армияни замонавий қуроллар билан таъминлаш, қўшинлар жанговар салоҳиятини оширишда ўқувчисиз учмиш аппаратлари мўҳим аҳамиятга эга. Замонавий локал мождарлар тобора кўпроқ юқори аниқликдаги қурол намуналари қўлланиладиган ҳарбий ҳаракатларни олиб боришдек янги талабларни қўймоқда. Мазкур босқичда фан ва техниканинг ривожланиши, асосан, радиоалоқа ёрдамида бошқарилмоқда. Улар орасида катта жанговар салоҳияти учувчисиз учмиш аппаратлари мўҳим ўрин тутади. Бундай аппаратлар умумқўшинлар (мотоўқич, тоғ-ўқич, танк ва ҳарбий-десант) бўлинмаларига ҳаво разведкасини бажариш ва жанг майдонини кузатиш, нишонни аниқ мўлжалга олишни, шунингдек, душман разведка-қўпорувчи гуруҳларининг тўсатдан ҳужумининг олдини олиш ҳисобига бўлинмалар хавфсизлигини таъминлашга имкон беради, душман билан бевосита тўқнашувда бўлинмаларнинг жанговар ва артиллерия (авиацион) мўлжалини амалга ошира олади, ҳаракат йўналиши-

Хосан ПАЙДОЕВ олган сурат.

ларида табиий ва сунъий тўсиқларни аниқлаш вазифаларини бажаради.

Комплекс таъминлаш дастури доирасида Мудофаа вазирлиги қўшинларида бўлинмаларни замонавий ўқувчисиз учмиш аппаратлари билан таъминлашнинг босқичма-босқич режали жараёни олиб борилмақда. Шунингдек, жанговар шароитларда ўқувчисиз учмиш аппаратларини қўллаш бўйича тегишли мутахассисларни, артиллерия ва авиационга олувчиларни тайёрлаш ишлари амалга ошириляпти.

— Президент, Қуролли Кучлар Олий Бosh Қўмондонни Шавкат Мирзиёев Мурожаатномада ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, бузғунчи кулларнинг ёшлар онига салбий таъсирига йўл қўймаслик муҳимлигини алоҳида қайд этди. Мазкур йўналишда Мудофаа вазирлиги томонидан қандай ишлар олиб борилмақда?

— Мудофаа вазирлиги томонидан манфаатдор вазирлик ва идоралар билан ҳамкорликда "Миллий армиямиз — ёшлар нигоҳида" шиори остида ёшлар орасида амалий, яъни ватанпарварлик тарбияси ишларини олиб бориш учун "Йул харитаси" иш-лаб чиқилди. У ватанпарварлик, маънавият, маданият ва ҳуқуқий саводхонлик каби тўртта йўналишдаги тадбирларни ўз ичига олади. Ушбу вазифаларни амалга ошириш учун 2022 йилда ҳар бир чорак учун 14 та маъмурий туманлар кесимида "тармоқли жадваллар" тасдиқланди, унга кура, маҳаллар, ҳарбий қисмлар ва муассасаларда 28 мингдан ортиқ тадбирлар ўтказилди.

Хусусан, маҳалла, ҳарбий қисм ва муассасаларда ёшлар билан 5 мингдан ортиқ маънавий-маърифий тайёргарлик машғулотлари, мустақиллик дарслари, мардлик ва жасорат, ҳарбий-ватанпарварлик қарвонари, очик эшиклар кунлари, "Жасоратли асо-

қўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг тарбиявий жараёндаги роли қандай?

— Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши аъзолари ва фахрийлари юқорида қайд этилган барча тадбирларда фаол катнашиб, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашдек вазифаларни амалга оширишда салмоқли ишларни олиб борапти.

Аёни, геосийсий кучлар ўртасидаги қарама-қаршилиқ кучайиб, ёшлар салбий таъсирининг бош объектига айланди. Фарздларимизнинг онги ва қалби учун кураш олиб бораётган эканмиш, унда ютқазिशга ҳаққимиз йўқ. Ахир мамлакатимиз келажаги, янги Ўзбекистонини, учинчи Ренессанс пойдеворини бунёд этиш борасидаги орузмақсадларимиз, интишларимиз муваффақияти айнан шунга боғлиқ. Бу ўринда буюк мутафаккир Абдулла Авлонийнинг сўзлари ёдга келади: "Тарбия биз учун ё ҳаёт — ё мамот, ё нажот — ё ҳалокат, ё саодат — ё фалокат масаласидир". Бу ўғитлар ҳамон долзарблигини йўқотгани йўқ.

Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши ва Фахрийлар кенгаши ҳарбий округлар қўмондонлиги, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳарбий-мамурий секторлар раҳбарлари билан биргаликда қаҳирқочна бўлган ёшлар ва ҳарбий хизматчилар орасида уларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, юқори ахлоқий ва маънавий-маърифий сифатларини, фаол ҳаётини позицияни шакллантириш борасидаги тадбирларда фаол иштирок этишмоқда.

Ҳар бир мактаб, лицей, маҳаллага бириктирилган минтақавий жамоат кенгашлари аъзолари ва фахрийлар жойларда ўқувчилар, талабалар, ҳарбий хизматчилар билан учрашувлар, суҳбатлар ташкиллаштирмақда. Шунингдек, Қуролли Кучлар фахрийлари иштирокчида барча умумтаълим мактабига "Жасорат", "Янги авлод", "Аскар", "Ватанпарвар", "Еш чегарачи", "Еш посдон", "Бургутлар" ва бошқа тўғараклар ташкил этилаётгани ҳам эътиборга молик.

Давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномаси уларнинг навқирон авлодга халқимизнинг маънавий қадриятларини синдириш борасидаги ҳаракатларида илҳомлантирувчи қаҳирқочна айланди.

2022 йил мубойнида Ўзбекистон Республикаси мудофаасига қўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотини томонидан ҳам ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган 10 мингдан зиёд тадбирлар ўтказилган бўлиб, уларда 900 мингга яқин шахслар катнашди.

Президентимизнинг 2022 йил 2 мартдаги "Ватан таянчи" болалар ва ўсмирлар ҳарбий-ватанпарварлик ҳаракати фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ғи қарорига қўра, "Ватанпарвар" ташкилоти мудофаа ишлари бўйича бошқарма ва бўлимлар билан ҳамкорликда умумтаълим мактабларида "Ватан таянчи" отряди аъзолари учун ташкилот фаолияти билан таништиришга йўналтирилган тадбирлар ўтказилмоқда, мазкур тадбирларда 67 мингга яқин ўқувчи-ёшлар иштирок этиди.

— 2022 йили Қуролли Кучларимиз ҳарбий хизматчилари турли спорт ареналарида фаол катнашиб, юқори натижаларга эришишди. Спортни аскарлар, сержант, офицерлар ва қаҳирлувчилар орасида оммалаштириш юзасидан Мудофаа вазирлигининг қандай режалари бор?

— Хорижий армияларнинг энг янги услублари ва илғор технологияларидан фойдаланган ҳолда жисмоний тайёргарлик машғулотларини ўтказиш қаҳирлувчилар ва ҳарбий хизматчиларни тарбиялашнинг ажралмас қисмидир. Ёшларни спортнинг турли йўналишлари бўйича секцион машғулотларга жалб этган ҳолда соғлом турмуш тарзини, жисмоний тарбия ва спортни тарғиб этиш, Қуролли Кучларда ҳарбий хизмат ўтатишни оммалаштириш ишлари бундан кейин ҳам давом эттирилади. Спорт секцияларида машғулотларни таниқли спортчилар, уни ташкиллаштиришда катта тажрибага эга бўлган юқори малакали мураббийлар, ҳарбий хизматчилар ва Қуролли Кучлар хизматчилари ўтказишади.

Ҳозирги вақтда Мудофаа вазирлиги қўшинларида спортнинг турли қўрнини шакллантириш бўйича 287 та секция фаолият қўрстади. Улар орасида футбол, дзюдо, таэквондо, кўл жанги, кураш ва бошқалар бор. Секцияларда 10 минг 800 дан зиёд болалар ҳамда қаҳирлувчи ва қаҳирлувчи йигитлар шўғуланган.

Утган йили Мудофаа вазирлигининг Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази вакиллари турли даражадаги 622 та медал соҳибига айланмишди. Халқро мусобақалардаги медалларнинг 89 таси олтин, 59 таси қумуш ва 72 таси бронза бўлиб, бу 2021 йилги кўрсаткичлардан сезиларли даражада салмоқли.

2023 йилга оид спорт тадбирлари таълим режасига қўра, етакчи армия спортчиларининг Олимпия ва спортнинг амалий турлари бўйича мусобақаларда иштироки кутулаётган бўлиб, уларда 2024 йили Парижда ўтказиладиган XXX ёғи Олимпия ва XVII Паралимпия ўйинларида иштирок этиш учун 20 дан зиёд лицензиялар олиш режалаштирилмоқда.

— Ватан ҳимоячилари учун осон бўлган армия хизматида мўҳим кўмак оила ва уйдаги хотиржамлик, фаровонлик саналади. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларининг ижтимоий ҳимояси йўлида олиб борилаётган ишлар ва истиқболдаги режаларга ҳам тўхталсангиз.

— Йилдан-йилга ҳарбий хизматчилар ва улар оила аъзоларининг ижтимоий ҳимояси кенгайтирилмоқда. Ҳарбий хизматчилар, шунингдек, ҳарбий хизматдан захирага бўшатиладиган фуқаролар, уларнинг оила аъзолари тасдиқланган дастурларга қўра уй-жой билан таъминланаяпти. 2017 йилдан 2021 йилгача ипотека кредитлари ҳисобидан 230 та кўп қаватли яшаш уйлари, қурилган бўлиб, 7 минг 200 нафар ҳарбий хизматчи янги уйга кўчиб кирди. 2022 йилда 32 та 1200 квадратли кўп қаватли уйлар барпо этилди. Реал эҳтиёждан келиб чиқиб, жорий йилда ушбу кўрсаткичнинг олиш режалаштирилган.

Шунингдек, 2022 йилда хизмат мажбуриятини ўтаётган пайтда ҳалок бўлган, яра-ланган, кунтуяна ва майиб бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ва айна вақтда хизматда бўлган Ватан ҳимоячиларининг қўллаб фарздларига олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун тегишли имтиёзли тавсияномалар берилди. Утган йилнинг ёз мавсумида ҳарбий хизматчиларнинг икки мингга яқин фарздларини болалар соғломлаштириш лагерларида дам олишди. Ўғил болалар ва қизлар учун 2 минг 580 та тўғарак ташкил этилди. Уларга 14 мингдан зиёд болалар жалб этилди.

Сифатли тиббий хизмат билан таъминлаш соҳасида бажарилган ишлар ҳақида алоҳида тўхталмоқчиман. Мазкур соҳада босқичма-босқич инфратузилма ва ҳарбий-тиббий муассасалар базасини моддий-техник яқшилаш, юқори замонавий тиббий анжомлар, ахборот-коммуникацион воситалар билан таъминлаш чоралари амалга ошириляпти. Марказий ҳарбий клиник госпитал ҳудудида замонавий даволаш-диагностика мажмуаси бунёд этилиб, фойдаланишга топширилди. Унда диагностика ва жарроҳлик йўналишида даволаш билан боғлиқ бўлимлар жойлашган. Ягона тиббий ахборот тизими барпо этилди. Госпиталнинг қабул имконияти қувати 35 фойза, Бемор ўрнининг умумий сони 600 дан 700 гагача ошди. Жойларда тегишли мутахассисларни жалб этган ҳолда ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари бўлган а

ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

Олий Мажлис Сенати ҳузурдаги Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича республика комиссияси томонидан хотин-қизлар ҳамда болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, шунингдек, вояга етмаганларга нисбатан ноҳўя ҳаракатларни содир этганлик учун жавобгарликни кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилиб, хотин-қизлар ҳамда вояга етмаганларга нисбатан содир этилаётган зўравонлик ва бошқа салбий ҳолатларни қонуна бартараф қилиш зарурлиги ташаббуси илгари сурилган эди.

Жараён

Шу мақсадда парламент оқори палатасининг 2022 йил 5 майдаги "Хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилиш, уларга нисбатан содир этилаётган зўравонликларга оид масалалар ҳақида"ги қарори билан хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишга қаратилган қонунчиликни такомиллаштириш масалалари юзасидан махсус ишчи гуруҳи тузилиб, унинг олдига бир қатор вазифалар қўйилди.

Ишчи гуруҳ таркибида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бола ҳуқуқлари бўйича вакили, Бош прокуратор, Олий суд, Ички ишлар ҳамда Адлия вазирликлари, "ЮНИСЕФ" халқаро ташкилоти, "САБР" республика ижтимоий-иқтисодий ривожланиш, Фуқаролик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, "Istiqlol Avlod" ижтимоий-ахборот, "Istiqlol avlodi" ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий қўллаб-қувватлаш, "Nihoi" ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш марказлари вакиллари, ҳуқуқшунос олимлар, шунингдек, pemoichi.uz сайти аъзолари фаол иштирок этди.

Сенат ишчи гуруҳи томонидан парламент назорати доирасида хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликла-

ри ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунчиликни такомиллаштириш масалалари ўрганилиб, тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар хатловдан ўтказилди ва қўллаб-қувватлаш тажрибаси таҳлил қилинди. Хусусан, АҚШ, Буюк Британия, Германия, Швеция, Австралия, Хитой, Россия, Беларусь, Болгария, Украина, Грузия, Арманистон, Озарбайжон ҳамда Марказий Осиё давлатларининг бу борадаги қонунчилиги ўрганиб чиқилди. Ишчи гуруҳ 2022 йилнинг май — декабрь ойлари давомида фаолият олиб борди ва пировардида қатор қонунларга ўзгартиш ва қўшимчаларни кўзда тутичи комплекс қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Сенатнинг қонунчилик ташаббуси мавжуд эмаслиги боис қонун лойиҳаси Хукуматга тақдим этилди ва у ҳозирги пайтда regulation.uz да жойлаштирилган.

Сенат рақобарияти қонун лойиҳасини ишлаб чиқишда фаол иштирок этган барча давлат ва нодавлат ташкилотлари вакиллари ҳамда олимлар ва жамоатчилик фаолларига миннатдорлик билдирилади.

Шу ўринда айтиш керакки, Сенат ҳузурдаги ишчи гуруҳ мазкур қонун лойиҳаси қабул қилиниши, унинг амалиётга таъбиқ этилиши ҳамда самарали таъминланиши жараёнида ҳам фаол қатнашади.

«Халқ сўзи».

ҚЎМИТА ФАОЛИЯТИ САРҲИСОБИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан матбуот ва оммавий ахборот воситалари учун брифинг ўтказилди. Унда қўмитанинг 2022 йилдаги фаолияти юзасидан журналистларга ахборот берилди.

Брифинг

Таъкидланганидек, қўмиита ҳисобот даврида ўз фаолиятини ташкил қилишда мамлакатимизда амалга оширилган ижтимоий-иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, аҳолини ижтимоий муҳофазалаш, бандлигига кўмаклашиш, меҳнат муносабатларини тартибга солиш жараёнларини такомиллаштириш каби муҳим йўналишларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга устувор аҳамият қаратди.

Хусусан, ўтган даврда қонун ижодкорлиги фаолияти йўналишида қўмиита

10 та қонун лойиҳаси учун масъул бўлди. Уларнинг 9 таси Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилиниб, Сенатга юборилган бўлса, шундан 5 таси Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан имзоланди.

Шунингдек, қонун лойиҳаларини маромига етказишда уларни халқчил, аниқ, ижтимоий йўналтирилган тарзда тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилиб, жойларга чиққан ҳолда аҳоли билан маслаҳатлашувлар ўтказиш тизими йўлга қўйилди.

Ҳисобот даврида қўмиита парламент назоратининг таъсирчан механизмларидан самарали фойдаланган ҳолда, меҳнат муносабатлари ва бандлик соҳасидаги муаммоларни ҳал этишга алоҳида эътибор қаратди. Шу даврда 24 та назорат-таҳлил тадбири ўтказилди.

Ўтган даврда қўмиита аъзолари томонидан жойлардаги долзарб муаммоларни ўз вақтида, самарали ҳал этиш мақсадида фуқароларнинг талаб-истакларидан келиб чиқиб, давлат ва ҳўжал-лик бошқаруви органлари раҳбарлари номига жами 35 та депутат сўрови юборилди.

Эътиборли томони, 2022 йилда қўмиита фаолиятида фуқаролар мурожаатларини ўз вақтида ва тўлиқ ўрганиш ҳамда улар юзасидан қонуний чоралар кўришга устувор вазифа сифатида эътибор қаратилди. Қўмиитада келиб тушган жами 608 та муро-

жаатни ижобий ҳал қилиш юзасидан муайян ишлар амалга оширилди ва уларнинг салмоқли қисми бартараф этилди.

Шунингдек, қўмиита аъзолари томонидан турли масалалар юзасидан 589 нафар фуқаро қабул қилиниб, улар билан юзма-юз мулоқот ўтказилди. Мазкур қабуллар давомида 600 дан зиёд масалалар кўтарилган бўлса, уларнинг 220 га яқини депутатлар сай-ҳаракати билан ҳал этилди. Қолган мурожаатлар кўриб чиқилиши учун тегишли давлат органларига юборилди.

Брифингда Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитасининг ўтган даврдаги фаолиятига бағишланган ҳисоботи қабул қилиниб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш бўйича зарур чора-тадбирлар белгила олинди.

«Халқ сўзи».

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҚАЛҚОНЛАРИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси томонидан 14 январь — Ватан ҳимоячилари қуни муносабати билан "Миллий армиямиз — Янги Ўзбекистоннинг мустақкам қалқонидир!" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Анжуман

Тадбирнинг асосий мақсади ўтган 31 йил мобайлида мамлакатимиз мустақиллиги, хавфсизлиги ва ҳудудий ахлитлигининг қиёфаси, қўшниларнинг тайёргарлик даражаси тубдан ўзгарди. Ҳарбий қисм ва полигонлардаги инфратузилма, аскар ва офицерларнинг шароитлари яхшиланди. Халқаро армия ўйинларида ҳарбийларимиз фахрли ўринларни қўлга киритмоқда.

Таъкидланганидек, кейинги йилларда мамлакатимизда соҳада амалга оширилган комплекс ишлар натижасида миллий армиямизнинг қиёфаси, қўшниларнинг тайёргарлик даражаси тубдан ўзгарди. Ҳарбий қисм ва полигонлардаги инфратузилма, аскар ва офицерларнинг шароитлари яхшиланди. Халқаро армия ўйинларида ҳарбийларимиз фахрли ўринларни қўлга киритмоқда.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти,

Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондонни Шавкат Мирзиёев томонидан имзоланган бир қатор Фармон ва қарорлар армиямизнинг жанговар имкониятларини, ҳарбий жамоатлардаги маънавий-ахлоқий муҳитни тубдан ўзгартириш имконини бермоқда.

Мамлакатимиз геостратегик жойлашувининг ўзига хослиги, минтақада вужудга келаятган ҳарбий-сиёсий ҳолат хисобга олинган ҳолда Қуролли Кучлар бирлашмаларининг вазифа ва тузилмалари қайта қўриб чиқилди. Ҳарбий бошқарув тизими оптималлаштирилиб, жанговарлик самарадорлиги бўлмаган, бир-бирини тақдорловчи тузилмалар ўрнига жанговар бригадалар ташкил этилди. Армияни янги қурол-аслаҳа ва замонавий ҳарбий техника билан таъминлаш бўйича комплекс

Темур ва Жалолиддин Мангуберди қахрамонлиги, ватанпарварлик ва жасоратини намоён этувчи ўқув синфлари яратилди.

Қуролли Кучларимизнинг жанговар шайлиги, нуфузи йилдан-йилга ортиб бораётгани халқаро майдонларда ўтказилаётган мусобақаларда ҳам кўзга яққол ташланади. Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги жамоалари халқаро армия ўйинларида бир неча йилдири, фахрли ўринларни эгаллаб, мусобақаларда ўндан ортик рекордлар янгилади.

Тадбир якунида ҳарбий хизматда алоҳида ютуққа эришяётган офицерлар кутланди, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг эсдалик совғалар билан тақдирланди.

«Халқ сўзи».

ЎЗБЕКИСТОН ВА GERMANIA PARLAMENTLARI ЎРТАСИДАГИ АЛОҚАЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳорижий ва қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ташқи сиёсат юритиш, дўстона муносабатларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, мамлакатимизнинг илм-фан, техника, иқтисодиёт, маданият ҳамда қонун ижодкорлиги соҳасида дунёнинг кучли давлатлари қаторида турган Германия Федератив Республикаси билан муносабатлари кейинги йилларда чуқур стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Бу икки томонлама ҳамкорлик соҳаларида, биринчи навбатда, парламентлараро алоқаларда кўзга яққол ташланаётганини, айни чоғда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожланаётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмига айланганини эътироф этиш керак.

Биз ва жаҳон

2022 йилнинг 28 ноябрдан то 2 декабрга қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ҳамда Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти вакилларидан иборат делегация Германияда бўлиб қайтган. Мазкур делегация аъзолари сафида бўлиб, Германия Бундестаги фаолияти билан яқиндан танишиш жараёнида бу мамлакатдаги ривожланиш ва эришилган ютуқларни кўриб, Президентимиз аксарият нутқларида кўп соҳаларда Германия таърибисини жорий этиш ташаббусини илгари суриганида ҳақ эканига яна бир бор амин бўлди.

Германия парламентаризмининг бой таърибаси ва анъаналарини ҳисобга олган ҳолда ушбу мамлакат билан парламентлараро алоқаларни ривожлантиришга муҳим аҳамиятга эга. Шу нуқтани назардан, мамлакатимиз делегациясининг Германия ташқири Ўзбекистон парламенти фаолиятини янада такомиллаштиришга, уни амалий жиҳатдан бойитишга хизмат қилади.

2020 йил Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Германия Бундестаги билан ҳамкорлик бўйича парламентлараро гуруҳи ташкил этилган. Мазкур гуруҳ икки қонун чиқарувчи орган ўртасидаги шериклик алоқаларини мустақкамлашга, қолaversa, мамлакатларимиз ўртасидаги кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилади. Шу билан бирга, Бундестагининг "Германия — Марказий Осиё" парламент гуруҳи икки томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга ҳам катта ҳисса қўшади.

Ҳафталик дастур доирасида Бундестаг фаолиятининг ўзига хос жиҳатлари, унинг бошқаруви, илмий хизмати, доимий комиссиялари, парламент назорати ва мурожа-

ат органлари, кутубхоналар ҳамда бошқа тузилмалари фаолияти билан яқиндан танишиш. Германия парламентидаги тартиқли фракциялари, иқтисослаштирилган қўмиталари фаолияти, Бундестаг ва сайлов оқуқларидаги ялпи мажлислар жараёнини кузатишга муваффақ бўлди.

Шунингдек, мезонлар ҳамроҳлигида Германия федерал ерларининг вакиллари органи бўлиш Бундестаг ва Бранденбург федерал ери парламенти (Ландтаг) фаолиятини ўрганди.

Германиянинг депутатлар ва парламент Девони масъуллари билан ўтган учрашувлар давомида юртимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислохотлар ҳамда конституциявий ислохотларнинг бориши, унда "Жамият — ислохотлар ташаббускори" гоёси асосида кенг жамоатчиликнинг фикри ва тақлифлари инобатга олинаётгани, ҳозирда Қонунчилик палатасининг масъул қўмиталари томонидан Конституциявий қонун лойиҳаси маромига етказилаётгани юзасидан берилган батафсил маълумотлар мезонлардан қизиқиб уйғотди. Шунингдек, Олий Мажлисининг қонунчилик фаолияти, норма ижодкорлиги, фракциялар, қўмиталар ва комиссиялар иш услублари ҳамда парламентаризм соҳасидаги янгиликлар ҳақида ахборот тақдим этилди.

Иккинчи, учрашулда икки мамлакат парламенти ҳамкорлигини ривожлантириш, парламентлар қошидаги илмий-тадқиқот институти ўртасида алоқаларни ўрнаттиш масалалари муҳокама қилинди.

Бундестаг — давлат бошқаруви ва қонун ижодкорлигининг муҳим бўғини

Германия Бундестаги Германия Федератив Республикасининг олий конституция-

вий органи ва бевосита халқ томонидан сайланадиган ягона давлат оқандир. Бундестагининг ваколат мuddати тўрт йилни ташкил қилади.

Маълумот ўрнида айтиш жоиз, Германия парламентидаги сўнгги сайловлар 2021 йил 26 сентябрда бўлиб ўтган ва сайлаш ҳуқуқига эга 60 миллиондан ортик сайловчиларнинг 76,6 фоизи овоз бериш ҳуқуқидан фойдаланган. Сайловда кўпчилик овоз (25,7 фоиз) билан Германия Социал-демократик партияси (СДП) етакчи ўринни эгаллади. Ундан кейинги погонларда эса Германия Христиан-демократик иттифоқи (ХДИ) ва Бавариядаги Христиан-ижтимоий иттифоқи (ХИИ) турибди.

Сайлов натижалари эълон қилинган илк марта СДП, "Яшиллар" ва "Эркин демократлар" партиялари ўртасида сиёсий иттифок шакллантирилди ҳамда ун партия келишган ҳолда кейинги тўрт йил давомида Федерал канцлер лавозимига социал-демократ сиёсатчи Олаф Шольцни сайлашди.

Германия Бундестагида бўладиган сайловларнинг хусусияти шундаки, унда сайловчилар иккита овозга эга бўлади: биринчи овоз билан улар ўз сайлов округидан номзодни танлайди. Иккинчи овоз билан эса улар партия рўйхатидаги номзодларга овоз беради. Парламентдан ўрин олиш учун "Федерал сайлов тўғрисида"ги қонунга асосан, тегишли партия бутун Федерация (сайлов ҳудуди) бўйича белгиланган умумий беш физиклик тўсиқдан ўтган бўлиши лозим. Шунингдек, агар партия ун ёки ундан ортик сайлов округида тўғридан-тўғри мандатларни қўлга киритса, унинг номзоди энг кўп овоз олади ва у ўз депутатларини Бундестагга юбориши мумкин.

Германияда давлат ҳокимияти классик бўлиниш асосида учта таркибий қисмдан иборат: қонун чиқаруви, суд ва ижро этишчи ҳокимиятлар, улар бир-бири билан ўзаро ҳамкорликда фаолият юритади. Бундестагга қонун чиқарувчи ҳокимият роли берилиб, федерал даражада фақат у Германия аҳолиси учун мажбурий бўлган қонунларни қабул қилади. Шундай қилиб, сиёсат ва жамият ривожини бошқарадиган парламент зиммасига катта масъулия юкленди.

Айни чоғда айтиш керакки, Бундестаг нафақат қонунларни қабул қилади, балки ижроия ҳокимияти, яъни федерал ҳукуматни бошқарадиган Федерал канцлерни сайлайди. Бундан ташқари, Бундестаг бошқа муҳим лавозимларга тайинлашда иштирок этади, масалан, Федерал Конституциявий

суд судьяларининг ярмини, Федерал Аудииторлар суди президенти ва вице-президенти, шунингдек, маълумотларни ҳимоя қилиш ва ҳуқуқ эркинлиги бўйича федерал комиссиярни сайлайди.

Депутатлар ўз назорат функцияларини амалга ошириш учун ҳукумат фаолияти ва лойиҳалари тўғрисида ахборот олиш имкониятига эга бўлиши таъминланади. Бунинг учун улар бир қатор ҳуқуқ ва воситалардан фойдаланади. Бугунги кунда Бундестагга 6 та фракция ва 1 та мустақил депутатлар гуруҳи фаолият юритади. Умумий депутатлар сони 736 нафарни ташкил этади.

Бундестагга доимий асосда ишлайдиган 25 та қўмиита ташкил этилган бўлиб, уларда 14 дан 49 нафаргача депутатлар аъзо. Германия Федератив Республикасининг Конституцияси билан Бундестагга 4 та қўмиита бўлиши шарт эканлиги мустақкамланган, улар — Мудофаа қўмитаси, Ташқи ишлар қўмитаси, Европа Иттифоқи ишлари бўйича қўмиита ва Мурожаатлар қўмитаси.

Уларнинг фаолияти оdatда тегишли федерал вазирликларнинг функциясига мос келади. Бу федерал ҳукуматнинг парламент назорати остида бўлишини таъминлашга ҳам хизмат қилади. Қўмиталар таркиби фракцияларнинг сонига боғлиқ бўлиб, улар, ўз навбатида, қанча қўмиталар тузилиши, қандай вазифаларга эътибор қаратиши ва қанча аъзо бўлиши кераклиги ҳақида келишиб олади. Эътиборли жиҳати, ҳар бир қўмиита ўз фаолиятини оmmaқлик тамойилларига асосан, яъни оmmaқий ахборот воситалари билан ишлашни ўзи мустақил ҳал этади. Шунингдек, қўмиталар ҳузурда маълум бир йўналиш бўйича қўмиита ташкил этилиши мумкин.

Германияда қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи федерал ҳукумат, Бундестаг ёки Бундесрат аъзоларида мавжуд. Бундесрат қўмиталарида қонун лойиҳаси устида

пухта ишланади. Ҳар бир қонун лойиҳаси қонун тарихисида парламентнинг ялпи мажлисларида уч марта муҳокама қилинади. Биринчи ўқишда кўп ҳолларда асосий масалалар муҳокама қилинади. Бу босқич баъзан қонун лойиҳасининг тегишли қўмиталарда тўғридан-тўғри муҳокама қилиниши натижасида қисқартирилиши мумкин. Ялпи мажлисларда депутатлар ҳар бир қонун лойиҳаси бўйича ўриндан туриб ёки кўп кўтариш орқали овоз беради.

Регламентга кўра, Бундестаг ўз ишларини мустақил равишда тартибга солади ва ўз вазифаларини амалга ошириш, мажлисларини ўтказиш ва мунозараларнинг шакллари, параметрларини ўзи белгилайди.

Ўтмиш ва келажакни боғлаб турган маҳобатли иншоот

Умуман, Бундестаг — Германиянинг сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий, тарихий ютуқлари рамзи саналади. Ҳар йили парламентда миллионлаб сайёҳлар ташриф буюради. Айниқса, парламент биноси ялпи мажлис ўтказилмайдиган вақтларда миллий ва ҳорижий туристлар билан гавжум бўлади. Коронавирус пандемиясига қадар бинога кириш нисбатан эркин бўлган. Парламентга бугунги кунда электрон тарзда рўйхатдан ўтиш орқали ташриф буюриш мумкин. Экскурсия учун ажратилган муайян вақтларда парламентнинг вазифалари, ишлаш услуби, тарихи ва сўнгги янгиликлари ҳақида батафсил маълумот берилади. Ҳорижий сайёҳлар учун ҳам экскурсияларга бюртларор олдиндан қабул қилинади ва 9 та ҳорижий тилда экскурсияларни уюштириш имконияти яратилган. Парламент биносига кириш ва айланиш пуллик хизматларни назарда тутмайди.

Германиянинг Бундестаги ўз кутубхонасига эга. У ўз ишини 1949 йилда парламент Кенгашидан олинган 1000 жилдлик фонд билан бошлаган. Бугунги кунда кутубхона 1,5 миллион жилддан иборат бўлиб, у кенг ихтисослаштирилган адабиётлар тўпламига, ҳам махсус тўпламларга эга. Бунга парламент материаллари, миллий, халқаро ва миллий ташкилотларнинг нашрлари ҳамда қўллаб-қувватлаш институти, алоҳида манфаатдор гуруҳлар, сиёсий партиялар, сиёсий жамғармалар, касба уюшмалари, черковлар, фуқаролар ҳаракати гуруҳлари, тадқиқот институти, академик жамиятлар ва таҳлил марказларининг "кулранг" адабиётлари кирди. Ва айни чоғда плоралистик жамиятдаги тўлиқ, хилма-хил фикр спектрини акс эттиради.

Раҳматқон УМАРОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Парламент ахборот маркази раҳбари ўринбосари.

Танлов ДОЛЗАРБЛИК, ПРОФЕССИОНАЛЛИК — АСОСИЙ МЕЗОН

Шу кунларда "Гендер тенглик фаоли" миллий танловини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича республика комиссияси томонидан кўрикка тақдим қилинган аризалар ҳамда иштирокчиларнинг материаллари ўрганиб чиқилмоқда.

Айтиш жоизки, бу жараёнда долзарблик, инновациялардан фойдаланиш, профессионализм, ҳар йили кўришда парламентнинг ялпи мажлисларида уч марта муҳокама қилинади. Биринчи ўқишда кўп ҳолларда асосий масалалар муҳокама қилинади. Бу босқич баъзан қонун лойиҳасининг тегишли қўмиталарда тўғридан-тўғри муҳокама қилиниши натижасида қисқартирилиши мумкин. Ялпи мажлисларда депутатлар ҳар бир қонун лойиҳаси бўйича ўриндан туриб ёки кўп кўтариш орқали овоз беради.

Регламентга кўра, Бундестаг ўз ишларини мустақил равишда тартибга солади ва ўз вазифаларини амалга ошириш, мажлисларини ўтказиш ва мунозараларнинг шакллари, параметрларини ўзи белгилайди.

Танловни ўтказишдан кўзланган мақсад ҳар бир ташкилотда гендер тенгликни таъминлашга қаратилган сиёсатни шакллантириш, ташкилотлар фаолиятига гендер ёндашувларни жорий этиш, бу масалаларга жамоатчилик эътиборини кенг жалб этиш, турли ташкилотларнинг ушбу йўналишдаги энг илгор таърибисини аниқлаш, умумлаштириш ва тарғиб қилиш, хотин-қизлар ҳамда эркеклар тенг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини қаролатлашдан иборат.

«Халқ сўзи».

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашни қўмитаси қўмиита аъзоси, Ўзбекистон халқ шoirи

Энаҳон СИДДИҚОВАнинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таззия изҳор этади.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси уюшма аъзоси, таниқли шoir ва публицист

Олий ХОТАМОВнинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардик билдилади.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти жамoаси институтининг Аллергология, клиник иммунология, микробиология кафедраси доценти, биология фанлари номзоди

Химоят ТУРГУНОВАнинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таззия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўтқир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузурдаги Ахборот ва оmmaқий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 141. 20 214 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоסי келишилган нарҳда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни кўриб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

Таҳририятга келган кўзбўйималар тақрир қилинмайдиган ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида термид ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланган.

Газетанинг полиграфик ҳақидаги сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилик кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Д. Каримов.
Мусаҳҳих — С. Исмолов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буок Турон кўчаси, 41. Ўза якуни — 00.20 Топширилди — 02.40 1 2 3 4 5 6